

Mandabokor

2019. szeptember 22.

DÖNTÉSEK

Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, hogy előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is! 5Móz 30,19

Választási lehetőségek; Döntések; Isten nem sakkbábuknak teremtett bennünket, szabad akaratot, választási lehetőségeket, döntési lehetőségeket adott.

Három igérszletet szeretnék felolvasni, Mózes 1. könyvének a második és harmadik fejezetéből:

1. Móz. 2. 16 b-17

"A kert minden fájáról szabadon ehetsz. De a jó és a rossz tudásának fájáról, nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod"

1. Móz. 3. 8.

"Amikor azonban meghallották az Úr Isten hangját, amint szellős alkonyatkor járt-kelt a kertben, elrejtőzött az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között".

1. Móz. 3. 23.

"... kiűzte az Úr Isten az éden kertjéből..."

Ugye ismerős a történet? Hát mi történt itt? A világtörténelem leghosszabb távra szóló legrosszabb döntését hozta meg - az ember.

Milyen dolga volt Ádámnak és Évának az Édenben? Mi már el sem tudjuk képzelni. Mindenük megvolt, teljes bizalmuk volt Isten iránt. Teljes békességben éltek. És megjelent a kísértő, a Sátán, kígyó formájában és minden elromlott egy pillanat alatt. A világtörténelem leghosszabb távra szóló legrosszabb döntését hozta meg - az ember. Nem az Isten szavára hallgatott, hanem a Sátánéra. Volt

választási lehetősége? Persze hogy volt. Évának talán az, hogy a férjéhez fordul tanácsért, vagy egyszerűen csak ellenáll a kísértőnek, de olyan csábító, olyan kívánatos volt az a fa, ill. annak gyümölcse.

Megjegyezni szeretném, ne értse félre senki, de a bűnbeesés okát sokan az asszonynak tulajdonítják, ne felejtsük el, hogy a tiltást Isten először Ádámnak mondta, az asszonyt az után teremtette meg. Ez persze nem menti fel Évát, hiszen akkor már ő is tudta ezt. És volt választási lehetősége Ádámnak? Persze hogy volt. Ott állt a felesége mellett. Mondhatta volna: Éva! Nem eszünk ebből a gyümölcsből! Megtiltotta Isten. Azt mondta, ha eszünk róla, meghalunk. S mi történt? Ismerjük a történetet, ettek a gyümölcsből, megnyílt a szemük, rájöttek, hogy mezítelenek, ezért fügefalevelet tettek magukra. S amikor meghallották az Úr Isten hangját – olyan szépen fogalmaz a Biblia: amint szellős alkonyatkor járt-kelt a kertben elrejtőzött az ember és az ő felesége az Úr Isten elől. S amikor Isten számon kérte őket, elindult az egymásra mutogatás: Ádám: az asszony volt, ő tette, Éva: a kígyó mondta...

Lett volna más lehetőségük? Igen, lett volna, de erre majd még visszatérünk.

Másik három ígerészletet szeretnék felolvasni, Mózes 1. könyvének a tizenötödik és tizenhatodik fejezetéből:

1. Móz. 15. 5 b

"Tekints fel az égre, és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni. Azt mondta neki: ennyi utódod lesz."

Ki mondta ezt és kinek? Isten mondta Ábrahámnak, akit akkor még Abrámnak hívtak.

1. Móz. 16. 1-2.

"Száraj, Abrám felesége nem szült neki. De volt Szárajnak egy egyiptomi szolgálója, akinek Hágár volt a neve."

Száráj ezt mondta Abrámnak: Íme, az ÚR nem engedett szülnöm, menj be a szolgálómhoz, talán az ő révén lesz fiam. És hallgatott Abrám Száráj szavára."

Már megint a nők! Mondanák egyesek. Tulajdonképpen igen. Micsoda ötlet! Na de lett volna lehetősége Ábrahámnak másképp dönteni? Persze hogy lett volna. Mondhatta volna Sárának, hogy türelem kedvesem. Amit az Úr megígért, azt meg is adja. Mi történt akkor? Türelmetlenek voltak, és ez határozta meg a döntésüket. Azt mondta Isten, hogy sok utódot ad, de nem adott - egyelőre.

1. Móz. 16. 4. 5.

"És ő bement Hágárhoz, az pedig teherbe esett. Amikor látta, hogy terhes, úrnőjének nem volt többé becsülete előtte.

1. Móz. 16. 15-16.

"Ezután fiút szült Hágár Abrámnak. Abrám Izmaelnek nevezte a fiát, akit Hágár szült. Abrám nyolcvanhat esztendő volt, amikor Hágár Izmaelt szülte Abrámnak."

Velünk mi a helyzet? Mi mennyire vagyunk türelmesek Istennel szemben? Lehet, hogy nem ismerjük Őt olyanak amilyen? Nem tudjuk, hogy Ő sohasem siet?(!) De nem is késik!

Türelmetlenek voltak, és rossz döntést hoztak! Izrael mai napig szenved ezt a döntést. Szerved Izmael utódaitól.

Ezek után 13 évig nem szólt Isten Ábrahámhoz.

Egyébként Isten mindent megmondott Ábrám és Hágár közös gyermekéről: *Szilaj ember lesz ez! Kezet emel mindenkire, de rá is mindenki, kárt tesz testvéreinek, ahol csak tanyázik.* Izrael mai napig szenved ezt a döntést.

13 év után az Úr ezt mondta Abrámnak:

1. Móz. 17. 2. 4-5.

" nagyon megszorítom utódaidat. ... "Sok nép atyja leszel!" ...

Nem neveznek többé Abrámnak, hanem Ábrahám lesz a neved, mert sok nép atyjává teszek."

1. Móz. 17. 15.

" Szárajt, a feleségedet ne nevezd többé Szárajnak, hanem Sára legyen a neve!"

1. Móz. 17. 19.

" Sára, a feleséged szül neked fiút, akit Izsáknak fogsz nevezni. Szövetségre lépek vele is, örök szövetségre, meg utódaival is."

1. Móz. 20-21.

" Izmael dolgában is meghallgatlak: megáldom őt, és nagyon megszorítom és megsokasítom utódaidat. Tizenkét fejedelmet fog nemzeni, és nagy néppé teszem. De szövetségre csak Izsákkal lépek, akit Sára egy esztendő múlva szül neked."

Ábrahám ekkor 99 éves volt, Sára pedig 89. El sem tudjuk ezt mi képzelni. Az orvostudomány mai állása szerint egy 89 éves asszony „természetes úton” (!) teherbe eshet? Hát lehetetlen. nem? De Istennél minden lehetséges. És a tudomány soha nem húzhatja keresztül, amit a Biblia mond. A Biblia keresztül húzhatja a tudományt.

Hoztunk mi már rossz döntést türelmetlenségből? Sértődöttségből? Dacból?

Nem úgy tűnik, hogy Sára (és persze Ábrahám is) be akart segíteni Istennek az ígérete beteljesítésébe? Dehogynem. Ha a bibliát nem jól értelmezzük, ha saját magunk mazsolázzuk ki belőle azt, amit szeretnénk hallani, akkor nagyon rossz döntéseket hozunk. És mennyi károsultja volt ennek a rossz döntésnek is. Hágár: aki egy Egyiptomból származó rabszolganő volt. A nevének a jelentése is ez: migráns. Bár hozzáteszem, visszaélt a helyzetével.

"És ő bement Hágárhoz, az pedig teherbe esett. Amikor látta, hogy terhes, úrnőjének nem volt többé becsülete előtte." olvashattuk 1. Móz. 16. 4. 5-ben.

Gondolom, provokálta Sárát, amiért az nem tudott teherbe esni. Volt valamije, ami „főnökasszonyának” nem. Így aztán Sára nagyon rosszul bánt vele. Olyan rosszul, hogy tudjuk ugye, hogy elmenekült a pusztába. Ábrahám sem viselkedett bölcsen. Hiszen Sára elpanaszolta neki, hogy nincs becsülete Hágár előtt, és Ábrahám erre csak annyit mondott, hogy a te kezében van, csinálj vele, amit akarsz. Hát jól kisegítette a feleségét. Úgyhogy Hágár elmenekült a pusztába. Gondoljunk bele, terhesen. A puszta nem egy veszélytelen terület. Élelem nélkül, esetleg kóbor vadállattal is találkozhatott volna. Az Úr angyala jelent meg neki, és azt mondta, hogy térjen vissza. Vissza is tért, majd megszülte gyermekét, de csak 13 évig maradhatott ott a fiúval, akkor Ábrahámnak el kellett őket bocsátania, ez volt Isten parancsa. És a rossz döntés károsultja még Izmael is, gondoljunk bele, nem lehetett túl boldog gyermekora abban az élethelyzetben.

Tekintsünk vissza: Éva rossz döntést hozott Ádám mellett, Sára rossz döntést hozott Ábrahám mellett, de végül is mindegyik közös döntésnek számít, közös döntés volt, és az eddigi 2 történetből azt láthatjuk, hogy rossz döntések sorozatáról van szó.

Ugorjunk egy picit a történelemben: Dávid király idejére.

2 Sám. 11. 1-5

„Egy esztendő múlva, abban az időben, amikor a királyok háborúba szoktak vonulni, elküldte Dávid Jóábot szolgáljaival meg egész Izráellel együtt. Pusztították az ammóniakat, és körülzárták Rabbát. Dávid azonban Jeruzsálemben maradt. Egyszer estefelé, amikor Dávid fölkel a fekhelyéről, és a királyi palota tetején

sétált, meglátott a tetőről egy asszonyt, aki éppen fürdött. Az asszony igen szép termetű volt. Dávid elküldött, és kérdezősködött az asszony felől. Ezt mondták neki: Betsabé ez, Eliám leánya, a hettita Úriás felesége. Akkor követeket küldött Dávid, és magához vitette őt. Az asszony bement hozzá, ő pedig vele hált, aki éppen azelőtt tisztult meg tisztátalanságából. Azután hazament az asszony. De az asszony teherbe esett. Ezért ezt az üzenetet küldte Dávidnak: Teherbe estem!”

Azt hiszem, jól ismerjük a történetet, Dávid magához rendeli Úriást, beszélget vele, érdeklődik a harcok kimenetelértől. Aztán hazaküldi, még ajándékot is ad neki. Mit akart ezzel Dávid? Eltitkolni, elsumákolni, ami történt. Azt gondolta, Úriás hazamegy, a feleségével tölti az éjszakát, és utána születhet a gyermek. S talán nem derül ki semmi. Egy dologgal nem számolt: Úriás tisztességes, becsületes ember volt, emberséges, és nem ment haza, hanem azt mondta:

2. Sám. 11. 11.

„A láda, meg Izráel és Júda sátrakban laknak; az én uram, Jóáb és uramnak a szolgálói pedig a nyílt mezőn táboroznak. Hogyan mehetnék akkor én haza, hogy egyem, igyam, és feleségemmel háljak? Az életedre, a lelkedre mondom, hogy nem teszem ezt!”

Ez a terv nem jött be. Újabb próbálkozás. Másnap meghívta Dávid Úriást, hogy egyen és igyon vele. S eközben leitatta Úriást. De Úriás másnap sem ment haza. Kezd kilátástalannak tűnni, hogy a dolog titokban maradhat. Bár néhányan azért tudtak róla. Mostmár minden eszköz számításba jöhet.

Újabb terv:

2. Sám 11.15

„Állítsátok Úriást az arcvonalba, ahol legerősebb a harc,...” írta Dávid Jóábnak.

2. Sám. 11. 16-17.

„Így történt a város ostrománál, hogy Jóáb Uriást arra a helyre állította, amelyről tudta, hogy ott kemény harcosok vannak.” „Amikor kitörtek a városbéli férfiak, és megütköztek Jóábbal, néhányan elesetek a hadinép közül, Dávid szolgái közül. Meghalt a hettita Uriás is.”

Vitték a hírt Dávidnak, hogy meghalt Uriás. Ezek után – miután letelt a gyász – feleségül vette Dávid Betsabét. Betsabé pedig fiút szült.

Mit tudunk Dávidról? Sok mindent, hiszen hosszú történetek szólnak az ő egész életéről. Érdeemes elolvasni, különösen Sámuel I. és II. könyvét.

Pásztorfiú volt, egy jelentéktelen betlehemi család nyolc fiúgyermeké közül ő volt a legkisebb, kitűnő lantjátékos volt, parittyával a kezében mesterlövésznek számított. Szolid természetű volt, nem tartotta magát hősnek, nagynak tartotta Istent. Mikor azonban legyőzi Góliátot, bekerül a palotába, hősként kerül be. Saul akkor még nagyon kedveli, de aztán irigy lesz rá, és meggyűlöli. Sőt, üldözi. Dávid menekülni kényszerül.

Miután Saul meghal, (tudjuk, öngyilkos lesz), Dávid lett – először csak Júda, később egész Izrael – királya. Már házas ember volt, amikor Betsabéval ez az eset megtörtént. Gyermekai is voltak. Láthattuk rossz döntések sorozatát az ő életében, a paráznaságon át a gyilkosságig. A bűn bünt szül.

Istennek nem tetszett, amit Dávid elkövetett.

Elküldte Nátánt, aki egy példázatot mondott Dávidnak:

2. Sám 12. 1-7.a.

„Az ÚR elküldte Dávidhoz Nátánt. Az bement hozzá, és ezt mondta neki: Volt egy városban két ember, egy gazdag meg egy szegény. A gazdagnak igen sok juha és marhája volt. A szegénynek nem volt egyebe, csak egy báránykája, azt is

pénzen vette. Táplálgatta, és a gyermekeivel együtt nőtt fel nála. A falatjából evett, poharából ivott, és az ölében feküdt, mintha csak a leánya lett volna. Egyszer egy utas érkezett a gazdag emberhez, de ez sajnált a maga juhait és marháit közül hozatni, hogy elkészítse a hozzá érkezett vándornak, ezért elvette a szegény ember béranyját, és azt készítette el annak, aki hozzá érkezett. Dávid nagy haragra gyulladt az ellen az ember ellen, és ezt mondta Nátánnak: Az élő ÚRra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt tette! A béranyáért négyszer annyit kell fizetnie, mivel ezt tette, és mivel könyörtelen volt. Akkor ezt mondta Nátán Dávidnak: Te vagy az az ember!”

2. Sám 12. 13-14.

„Akkor ezt mondta Dávid Nátánnak: Vétkeztem az ÚR ellen! Nátán így felelt Dávidnak: Az ÚR is elengedte vétkeidet, nem halsz meg.” „Mivel azonban ezzel a tettel okot adott az ÚR ellenségeinek a gyalázkodásra, azért meg kell halnia a fiadnak, aki született neked.”

Ez után Nátán hazament, az Úr pedig súlyos betegséggel verte meg a gyermeket, aki – mint tudjuk – meg is halt.

Összegezve a három történetet:

Ha nem hallgatunk Isten szavára, ha nem vagyunk Vele állandó élő kapcsolatban – amelyben meg is halljuk az Ő szavát – akkor rossz döntéseket hozunk. A rossz döntések bűnbe vezetnek minket. A bűn bünt szül. Mindegyik történetben látjuk, hogy a bűn következményeit viselnünk kell. Isten igazságos Isten, megbocsátó Isten, irgalmas és kegyelmes, de a bűn következményeit nekünk hozoznunk kell.

Tekintsünk vissza:

1. Ha Ádám és Éva Isten szavára hallgat, nem a Sátánéra, ma is boldogan élne az ember a boldog Isten közelében, jelenlétében gondtalanul. Tejben, vajban fürdetne Isten! Elhiszitek? De ha már megtörtént a baj, akkor még mindig az lett volna a legjobb döntés, ha leroskadnak az Úr elé (nem bujdoskolnak előle) Azt kellett volna mondani: Uram vétkeztünk ellened! Kérünk, bocsáss meg! Nagyon sajnáljuk! Ne büntess meg kérlek!
2. Ha Ábrahám és Sára türelmesen várt volna, amíg Isten teljesíti ígéretét, nem hozza meg a saját – rossz – döntését a gyermekáldás vonatkozásában, nem lett volna annyi szenvedője a történetnek, és nem szenvedne ma is a zsidó nép Izmael utódaitól. Gondoljunk csak Hágárra. Milyen élete volt? De Izmaelre is. Izmaelnek volt is apja, meg nem is. Enni, inni adott a gyermeknek, de éppen egy kritikus helyzetben nem lehetett rá számítani. Sárának Istenben bízva le kellett volna borulnia, és azt mondani: Uram én hiszem, hogy a Te terved szerint fog alakulni a mi életünk, és teljesíted ígéreted a megfelelő időben.
3. Dávid rossz döntéseinek sorozata után (otthonmaradás, paráznaság, bűn rejtegetése, gyilkosság) le tudott borulni, és azt tudta mondani: „*Egyedül ellened vétkeztem*” Zsolt. 51. 4.

A három történet legyen tanulság számunkra, döntéshelyzetekben kérjük az Úr segítségét, tanácsát, s ha mégis eltávolodtunk, és rossz döntést hoztunk, amelynek bűn lett a következménye, akkor nagyon gyorsan térdepeljünk le, valljuk meg, és kérjük Isten bocsánatát, mert így menekülünk meg.

Végül pedig szeretném felolvasni a teljes 51-ik zsoltárt:

„A karmesternek: Dávid zsoltára, abból az időből, mikor nála járt Nátán próféta, mert bement Dávid Betsabéhoz.

Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! Teljesen mosd le rólam bűnömet, és vétkeimtől tisztíts meg engem! Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkeim mindig előttem van.

Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz. Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted. Lásd, én bűnben születtem, anyám vétekben fogant engem. Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem.

Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó. Engedd, hogy vidámságot és örömet halljak, és megújuljanak tagjaim, amelyeket összetörtél. Rejtsd el orcádat vétkeim elől, töröld el minden bűnömet!

Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!

Ne vess el orcád elől, szent lelkedet ne vedd el tőlem! Vidámíts meg újra szabadításoddal, támogass, hogy lelkem készséges legyen, hogy taníthassam utaidra a hűtleneket, és a vétkesek megtérjenek hozzád.

Ments meg, mert vért ontottam, ó Isten, szabadító Istenem! És igazságodat ujjongva hirdeti nyelvem. Nyisd meg ajkamat, Uram, és dicséretedet hirdeti szám.

Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha égőáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen.

Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem! Tégy jót a Sionnal kegyelmesen, építsd fel Jeruzsálem kőfalait! Akkor majd kedveled a helyesen bemutatott áldozatokat, az égőáldozatot és a teljes áldozatot. Akkor majd áldozhatnak oltárodon bikákat.”

ÁMEN